

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 4. De præsentîâ Dei per viam luminis naturalis fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

*Nihil præter te, Domine. O si te homines cognoscere
Amore amoris tui moriar, qui amore amoris mei dignus
tus es mori.*

CAPUT IV.

*De Præsentia Dei per viam luminis
naturalis.*

Bino mediante lumine Deum nobis præsentem face-
re possumus: lumine rationis naturalis, & lumine
supernaturali fidei. De primo dicitur hoc capite: De
secundo in sequenti.

Præsentia Dei mediante cognitione naturali hoc
modo in praxin redigenda est. Primò, cognoscendo
creaturas non absolute; sed relative in ordine ad Crea-
torem, cum sint tot Divini Solis radij: *Prodierunt
creatura à Deo tanquam radij à Sole*, asserit Nazian-
zenus. Et quemadmodum Sol (& est exemplum
D. Thomæ) duobus modis cognosci potest, nempe:
in sua substantia, & in sua irradiatione: ita Deus per
seipsum, & per creaturas.

Quinquè viis, veluti docet Angelicus, nos condu-
cunt creaturæ ad Creatorem. Primò per viam causa-
litate. Secundò per viam motus. Tertio per viam
possibilitatis. Quarto per viam limitationis. Quintò
per ordinem totius Universi: omnes etenim creaturæ
sunt effectus dependentes, mobiles, possibiles, limitati,
ac cum ordine, mediisque convenientibus diriguntur
in suum finem: ergò danda est una prima causa, à qua
dependent: unum primum principium movens &
non motum, à quo moventur: unum primum prin-
cipium necessarium, à quo possunt recipere esse:
unum esse infinitum & illimitatum, à quo sint parti-
cipatæ: & una prima mens, quæ summa provideantia
& sapientia eas gubernet, fortiter & suaviter ordinando
& dirigendo eas in suum finem.

Secundò.

*Orat. in
Christi Na-
tivitate.
1. 2. q. 93.
art. 2. 1.
part. 9. 2.
art. 3.*

Secundò. hac supposita cognitione, varios elicies amoris actus: gaudendo & complacendo tibi, quod Deus sit talis, qualis in se est, independens, immobilis, ens necessarium, imparticipatum, infinitum & prima mens. Quod si obviam habeas aliquam creaturam, eamque deprehendas variis ornatam perfectionibus, noli in eadem persistere & hætere; sed transi ad Creatorem, & dic cum S. Augustino: *Qui fecit hac pulchra, pulchrior: qui fecit bona, melior: qui fecit hac sancta, sanctior est.*

Hæc pulchritudo & ornatus in creaturis est dependens; in DEO est independens, est enim prima causa. In creaturis est potentialis: in Deo est actus purus, quia est primum movens. In creaturis est contingens, & potest non esse: in Deo est necessarius, non potest non esse. In creaturis pulchritudo est participata: in Deo est per essentiam & imparticipata. In creaturis est limitata: in Deo est infinita & illimitata. In creaturis est in ordine defectibilis: in Deo est indefectibilis, quia ipse est prima mens.

Sit igitur benedicta ac laudata semper illa causa causarum, prima causa ac independens ab omni causa, quæ infinita sua potentia, sapientia ac bonitate nos creat & conservat. Benedictus sit primus motor, qui semper promovet creaturas suas ad id, quod melius & perfectum est, ad novas formas novasque perfectiones. Benedicta sit illa necessitas essentialis Dei, quæ nostram sustentat contingentiam. Benedicta, infinita Bonitas, quæ tam copiose & abundanter creaturis suis sese communicat. Benedicta infallibilis illa Sapientia, quæ tanta convenientia, tam stabili ordine voluit & gyrat cælorum orbis, movet elementa, variat & distinguit anni tempora, providet necessitati omnium creaturarum juxta cujuslibet capacitatem & naturam: & præ cæteris singulari providentia specialem gerit curam hominis, ordinando ac dirigendo ipsum per proportionata media ad ultimum finem æternæ beatitudinis.

Varios insuper elicies actus desiderij, e. g. Quando effectus redibit ad suam causam? quando idzatum

A 5

repetere

Apud Durand in Rationali lib. 4. c. 4. reperet suam Idæam? quando filius ascendet ad Patrem (sic precabatur Hugo) & spiritus ad eum, qui fecit illum quando omnis omnino in me cessabit motus, & potentia mea tua replebitur actualitate, à Deo meo

S. Augu.

quando humana hæc spoliabor contingentia, ac Divina me vestiam necessitate? quando transibo ab esse limitato ad esse infinito & illimitatum, quod habebō in Deo? Quando obliquitas mea, dicebat S. Augustinus tua rectitudini poterit adequari? Quando in omnibus & per omnia possidebor & gubernabor à te, O Dominus qui es prima mens & intelligentia, movens & gubernans hoc totum universum.

Hæc & similibus affectibus anima, quoties unquam inspicit & considerat creaturas, exurgere & sublevari debet in admirationem & contemplationem Creatoris considerando & amando Deum in omnibus creaturis tanquam causam in suis effectibus: & omnes creaturas in Deo veluti effectus in sua causa: ad eum planè modum, quo vivunt sancti Angeli, qui creaturarum cognitionem connectunt cognitioni, quam habent de

Aug de Civ. Dei: Et cognitio creatura, qua ad vesperasces, unita vit cap. 19. cum cognitione Dei, lucescit & recurrit in manibus

Beata illa anima, qua bene novit legere in hoc libro

Universi, & utitur creaturis in illum finem, ob quem

1. Cor. 3.

creavit Deus. & non abutitur. Omnia vestra sunt, ait Apostolus, & explicat S. Thomas: Vel ad usum,

vel ad intellectum. Et verus Dei amator, subiungit Richardus, creaturis pro speculo utitur, & in omnibus

l. 1. de Doctr. Christ.

quod cernit, Dei amatoris sibi recurrit memoria. Et utimur illis, ita monet S. Augustinus, non mansoribus delectatione, sed transitoria, tanquam via & vehicula, non tanquam termino.

Tertio, ultra cognitionem & amorem præsentia Dei operationem tuam consecres, recognoscendo Deum

tanquam ultimum finem, & quodcumque perfeceris, dirigas & ordines ad ejus

gloriam, necesse

est.